

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7C/361/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217869
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4312217869.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Soňou Vackovou, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietá.

Žalovanej súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na Okresný súd Levice dňa 28.09.2012 domáhal voči žalovanej zaplatať majetkovej škody v sume 175,- eur, nemajetkovej ujmy v sume 497,88 eura a trov konania. V žalobe uviedol, že pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla nesplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere dlžníkom (povinným) navrhol vykonať exekúciu podaním návrhu súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré mu exekučný súd udelil. Žalobca ďalej podal návrh na zmenu exekútora, o ktorom exekučný súd nerozhodol zákonom stanovenom v čase 30 dní. Nečinnosťou exekučného súdu vznikla žalobcovi majetková škoda vo výške 175,- eur, ktorá pozostáva z účelne vynaložených nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému v sume 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému v sume 40,- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom v sume 50,- eur a na administratívne spracovanie textov v sume 15,- eur. Zároveň si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom okresného súdu, ktorý je dôsledkom nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Zároveň žiadal, aby nadriadený súd rozhodol po prikázaní veci inému súdu, pretože sudcovia vecne a miestne príslušného Okresného súdu Levice sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania.

Krajský súd v Nitre svojím uznesením zo dňa 22.10.2012 č.k. 26NcC/409/2012-9 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Levice sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde

Levice pod sp.zn. 12C/411/2012 a vec prikázal na rozhodnutie Okresnému súdu Nitra. Okresný súd Levice vec postúpil tunajšiemu súdu dňa 30.11.2012.

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 18.02.2014 uviedla, že žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť. V podaní uviedla námietky voči náležitostiam návrhu a tiež k nesplneniu podmienky uplatnenia nároku na súde až po uplynutí 6-mesačnej lehoty po podaní žiadosti na predbežné prerokovanie. Namietala, že k nesprávnemu úradnému postupu nedošlo. Pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.04.2009 uplatnila námietku premičania. Žalovaná ďalej namietala vznik škody, vyčíslenie škody a vznik nemajetkovej ujmy.

Žalobcovi bol termín pojednávania oznámený cestou právneho zástupcu, na pojednávanie sa nedostavil ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Právny zástupca žalobcu mal doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavil, listom doručeným súdu dňa 05.08.2014 mailom svoju neúčasť písomne ospravedlnil, zároveň žiadal o odročenie pojednávania a ako dôvod uviedol kolíziu z iným pojednávaním.

Kolíziu pojednávania tohto istého účastníka v tom istom termíne a na rôznych súdoch, o ktorej sa právny zástupca vedel v dostatočnom časovom predstihu, ako dôvod na odročenie pojednávania, nemožno považovať za akceptovateľnú (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 68/1998 zo dňa 13.01.1999).

Zo spisu vyplýva, že právny zástupca žalobcu predvolanie na pojednávanie súdu, ktoré sa konalo dňa 05.08.2014 prevzal dňa 18.06.2014. Pokiaľ už v tom čase mal vedomosť o konaní iného pojednávania, bol oprávnený požiadať o odročenie pojednávania, ale v dostatočnom predstihu, a nie v deň konania pojednávania súdu. Pokiaľ v tom čase ešte nemal vedomosť o konaní iného pojednávania, nebol dôvod na žiadosť o odročenie v tejto veci, ale mohol (v dostatočnom predstihu) požiadať o odročenie pojednávania vo veci, v ktorej sa termíne pojednávania dozvedel neskôr. Súd tiež poukazuje nato, že je všeobecne (mediálne) známe, že žalobca podal veľký počet žalobných návrhov na začatie konania, v ktorých splnomocnil na zastupovanie toho istého právneho zástupcu, ktorý udelené plnomocenstvo prijal, preto je zodpovedný za personálne zabezpečenie zastupovania žalobcu na jednotlivých pojednávaniach.

Na základe vyššie uvedeného súd konštatoval, že dôvod uvedený právnym zástupcom žalobcu nespĺňa náležitosti podľa § 119 OSP, nakoľko ide o kolíziu pojednávania, o ktorej sa právny zástupca vedel v dostatočnom časovom predstihu a tiež neobstojí tvrdenie o nesúhlase klienta so substitučným zástupcom, keď podľa pripojenej dohody o plnomocenstve žalobca súhlasil, aby si jeho právny zástupca ustanovil za seba zástupcu, ak ich ustanoví viac súhlasil s tým, aby každý z nich konal samostatne. Súd preto postupoval podľa § 101 ods. 2 OSP a vec prejednal v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu.

Žalovaná mala doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavila, listom doručeným súdu dňa 04.08.2014 mailom svoju neúčasť písomne ospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala, preto súd vec prejednal v jej neprítomnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami predloženými v spise, a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a dospel k takémuto právneho záveru.

Žalobca podal návrh na vykonanie exekúcie, ktorý doručil JUDr. R. T. súdnemu exekútorovi dňa 08.12.2005. Súdny exekútor podal dňa 23.12.2005 na Okresný súd Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Vec bola vedená na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 13Er/758/2005. Exekučný súd vydal dňa 28.12.2005 poverenie, ktorým súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie. Žalobca podal návrh na zmenu exekútora, ktorý doručil exekučnému súdu dňa 15.10.2009. Exekučný súd doručil návrh súdnemu exekútorovi na vyjadrenie v lehote 10 dní. Súdny exekútor listom doručeným exekučnému súdu dňa 22.12.2009 oznámil, že so zmenou exekútora súhlasí. Exekučný súd vyzval exekútora, aby sa v lehote 10 dní vyjadril, či si uplatňuje trovy exekúcie a zároveň doručil exekučný spis. Exekútor doručil exekučnému súdu spis a vyčíslené trovy exekúcie dňa 15.03.2010. Exekučný súd uznesením zo dňa 08.07.2010 č.k. 13Er/758/2005-21 žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu zastavil a oprávnenému uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 85,67 eura. Uvedené rozhodnutie žalobca napadol odvolaním, o ktorom zatiaľ nebolo rozhodnuté.

Žalobca sa obrátil na žalovaného so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.05.2012.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok), oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 Exekučného poriadku, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Režim zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti. Zodpovednosť za škodu vznikne, ak sú splnené zákonom stanovené predpoklady (podmienky), a to protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody (kauzálny nexus). Dôkazné bremeno preukázania základných predpokladov zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci má poškodený. To znamená, že poškodený musí preukázať, že mu vznikla škoda, že táto škoda bola spôsobená protiprávnym konaním orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a napokon, že medzi vznikom škody a protiprávnym konaním existuje príčinná súvislosť. Škodou je majetková ujma, ktorá spočíva v zmenšení reálne existujúceho majetku, vrátane nákladov spojených so vznikom a zisťovaním škody. Súčasťou škody sú aj „márne vynaložené náklady“. Protiprávne konanie orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci môže spočívať v nezákonnom rozhodnutí alebo v nesprávnom úradnom postupe, ktorý môže tiež spočívať v nesprávnom konaní alebo v konaní bez splnenia zákonných podmienok, ale aj v nekonaní (nečinnosti), či v porušení povinnosti uskutočniť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom určenej lehote, prípadne nevydanie rozhodnutia vôbec. Pri ktoromkoľvek z vyššie popísaných postupov ide o porušenie právnej povinnosti, teda povinnosti vyplývajúcej z právneho predpisu. Z hľadiska príčinnej súvislosti je potrebné preukázať, že vznik určitej škody je bezprostredným (priamym) následkom reálneho protiprávneho konania (opomenutia) určitého konkrétneho orgánu verejnej moci. Príčinná súvislosť predpokladá, že ide o také účinky protiprávneho konania (opomenutia), ktoré výlučne vyvolávajú vznik škody.

Právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci umožňuje poškodenému domáhať sa svojho nároku na súde v prípade, že príslušný orgán neuspokojí jeho nárok alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. V súlade s ustanovením § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Na základe vyššie uvedeného súd v prvom rade skúmal, či nárok na náhradu škody nebol na súde uplatnený predčasne, to znamená, či sa žalobca obrátil so svojim nárokom na náhradu škody na príslušný orgán pred podaním žalobného návrhu. Nakoľko v danej veci žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu, je orgánom príslušným na predbežné prerokovanie tohto nároku Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Súd mal zo zoznamu podaní, ktorý je uložený na správe súdu pod Spr/1001/2012, preukázané, že žalobca sa obrátil na príslušný orgán (Ministerstvo spravodlivosti SR) so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.05.2012. Z toho vyplýva, že žalobca uplatnil svoj nárok na súde pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie žiadosti, keď žalobný návrh bol doručený Okresnému súdu Levice dňa 28.09.2012.

Následne súd skúmal či v danej veci sú splnené všetky predpoklady zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody.

Žalobca sa žalobným návrhom domáhal zaplatenia majetkovej škody v sume 175,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 497,88 eura z dôvodu, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora

v 30-dňovej zákonnej lehote a postupoval so zbytočnými prietahmi. Ide teda o nárok zo zodpovednosti za škodu spôsobenú nepravým úradným postupom súdu, ako orgánu verejnej moci.

Nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade porušenia povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, v prípade nečinnosti orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a v prípade zbytočných prietahov v konaní.

Vo vzťahu k porušeniu povinnosti Okresného súdu Levice vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote 30 dní, mal súd vykonaným dokazovaním fotokópiou spisu Okresného súdu Levice sp.zn. 13Er/758/2005 preukázané, že medzi podaním návrhu na zmenu exekútora dňa 15.10.2009 (č.l. 44) a rozhodnutím exekučného súdu o zamietnutí návrhu na zmenu exekútora dňa 08.07.2010 (č.l. 53), síce uplynula pomerne dlhá doba, počas uvedenej doby však exekučný súd nebol nečinný, nakoľko skúmal formálnu a materiálnu stránku vykonateľnosti notárskej zápisnice, ktorá v danej veci bola exekučným titulom, a následne, keď dospel k záveru, že táto trpí nedostatkami, na základe ktorých ju nie je možné považovať za materiálne vykonateľný exekučný titul, návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol a exekúciu zastavil.

Rozhodovacia činnosť súdu je proces, v ktorom vecne a miestne príslušný súd rozhoduje o právach a právom chránených záujmoch účastníkov konania. Úlohou súdu je vydať zákonné a zároveň spravodlivé rozhodnutie. Pre takéto rozhodnutie súdu je potrebné, aby bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu. Pokiaľ je zákonodarcom stanovená lehota na vydanie rozhodnutia súdu, je ňou súd viazaný a je povinný ju dodržať. Táto povinnosť však nemôže byť bezvýhradná, bez ohľadu na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

Ako už bolo uvedené vyššie konajúci súd, ako orgán štátnej moci, musí vydať v prvom rade rozhodnutie zákonné a spravodlivé, na základe dostatočne zisteného skutkového stavu. To znamená, že súd musí mať pre svoje rozhodnutie všetky potrebné podklady. Podľa názoru súdu akákoľvek lehota, ktorú zákon stanovuje na rozhodnutie súdu, nemôže začať objektívne plynúť skôr, ako má súd oprávnený vo veci rozhodnúť k dispozícii všetky pre rozhodnutie relevantné podklady. Opačný výklad by znamenal, že súd by mal povinnosť rozhodnúť napriek tomu, že nemá pre rozhodnutie potrebné podklady, čo je v rozpore s požiadavkou, aby súdy rozhodovali zákonne a spravodlivo a aby ich rozhodnutia boli preskúmateľné z hľadiska dôvodov.

Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že nesprávny úradný postup exekučného súdu nezistil. Postup exekučného súdu bol v súlade so zákonom, keď rozhodol o návrhu na zmenu exekútora dňa 08.07.2010 bezprostredne po doručení všetkých podkladov potrebných pre rozhodnutie (exekučného spisu, vyúčtovania trov exekúcie), s prihliadnutím na množstvo návrhov podaných žalobcom v ďalších exekučných veciach. Nakoľko v danej veci bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu na zmenu súdneho exekútora a zastavení exekúcie, je uvedená lehota primeraná, vzhľadom na zložitosť veci a závažnosť rozhodnutia exekučného súdu. Skutočnosť, že žalobca s uvedeným rozhodnutím súdu nie je spokojný, nemôže byť bez ďalšieho dôvodom na prijatie záveru, že úradný postup exekučného súdu je nesprávny.

S otázkou dodržania zákonnej lehoty na rozhodnutie v danej veci sa súd zaoberal vyššie. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že súd postupoval so zbytočnými prietahmi, súd konštatuje, že prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty automaticky neznamená postup súdu so zbytočnými prietahmi. Vo vzťahu k namietanému postupu exekučného súdu, ktorý podľa žalobcu postupoval so zbytočnými prietahmi, súd poukazuje na skutočnosť, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je oprávnený skúmať len Ústavný súd Slovenskej republiky. Súd pritom vychádza z platnej právnej úpravy, podľa ktorej existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky skúma porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa troch základných kritérií, a to zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (I. ÚS 41/12). Postup súdu z hľadiska zbytočných prietahov, teda súdne konanie, nie je oprávnený preskúmať všeobecný súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade

sťažnosti na prietahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo viacero orgánov oprávnených v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Pokiaľ by všeobecný súd v konaní o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska zbytočných prietahov, znamenalo by to, že všeobecný súd by preskúmal postup iného všeobecného súdu, pričom zároveň by mohlo dôjsť k porušeniu inštančného princípu v súdnictve, keď vecne príslušné na prejednanie a rozhodovanie sporov o náhradu škody sú okresné sudy, ale sudy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj sudy vyššieho stupňa, napr. krajské sudy, alebo aj Najvyšší súd Slovenskej republiky. Všeobecný súd môže priznať náhradu škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len v prípade, že o existencii zbytočných prietahov bolo rozhodnuté na to oprávneným orgánom, ktorým je Ústavný súd Slovenskej republiky.

V danej veci je nesporné, že žiadne konanie, v ktorom by bol posudzovaný postup exekučného súdu v exekučnom konaní z hľadiska zbytočných prietahov sa nevedlo, preto sa súd otázkou porušenia práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nezaoberal.

Ako už bolo uvedené základnými predpokladmi zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody. Protiprávny úkon (ktorý spočíva v konaní alebo opomenutí) súd nezistil, keď uzavrel, že postup exekučného súdu bol v súlade so zákonom, ktorý rozhodol o návrhu na zmenu exekútora v primeranej lehote po doručení všetkých podkladov. Vo vzťahu k zbytočným prietahom súd konštatoval, že tieto z pozície všeobecného súdu nie je oprávnený skúmať, keď uvedené oprávnenie prináleží len Ústavnému súdu Slovenskej republiky, pričom v konaní nebolo sporné, že žiadne konanie, v ktorom by bol posudzovaný postup exekučného súdu v exekučnom konaní z hľadiska zbytočných prietahov sa nevedlo. Pokiaľ nie je preukázané splnenie prvého, základného predpokladu zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon, nie je, podľa názoru súdu, potrebné skúmať ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, teda vznik škody a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, nakoľko vznik škody, ako zmenšenie majetku poškodeného je predpokladom zodpovednosti len ak škoda bola priamo a nesprostredkovane spôsobená výlučne konaním (opomenutím), ktoré bolo vo vzťahu k zmenšeniu majetku poškodeného rozhodujúce, to znamená, že ak nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, majetok žalobcu sa nemohol zmenšiť.

Napriek vyššie uvedenému názoru súdu, súd konštatuje, že tvrdenie žalobcu o vzniku škody vo výške 175,- eur postupom exekučného súdu, v konaní preukázané nebolo.

V tejto súvislosti súd poukazuje tiež na to, že až do rozhodnutia o zmene exekútora, je povinný vykonávať nevyhnutné úkony v prospech oprávneného pôvodný exekútor, z čoho je zrejmé, že doba do rozhodnutia exekučného súdu o zmene exekútora, neplynie márne a aj z tohto dôvodu nemôže žalobcovi vzniknúť žiadna škoda. Pokiaľ exekučné konanie prebieha, žalobca v procesnom postavení oprávneného, ako každý iný oprávnený, svoju pohľadávku eviduje spôsobom, aký uzná za vhodný, a to bez ohľadu na to, či exekučné konanie v budúcnosti skončí vymožením pohľadávky alebo iným spôsobom. Pokiaľ žalobca na evidenciu svojich pohľadávok potrebuje, pravdepodobne s ohľadom na veľké množstvo týchto pohľadávok, osobitný informačný systém, zamestnancov a vedenie osobitnej administratívy, je to jeho náklad súvisiaci s výkonom podnikateľskej činnosti, a nie škoda, ktorá mu vznikla v dôsledku postupu súdu. Tvrdenie žalobcu o možných následkoch neskorého vydaného rozhodnutia spočívajúcich v tom, že mohlo nastať riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolventnosti povinného, by bolo možné považovať za významné len v prípade, že by takéto následky skutočne nastali. Žalobca však tieto možné následky uvádzal len všeobecne a hypoteticky a ani netvrdil, že skutočne nastali, preto ich súd nebral do úvahy, ako dôkaz, že žalobcovi vznikla reálna škoda.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu uplatnený podľa § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. súd uvádza, že nárok na nemajetkovú ujmu nie je automatický vo vzťahu k porušeniu práva, ale predpokladá objektívne zistenie, že samotné porušenie práva nie je dostatočným zadostučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. V nadväznosti na vyššie uvedené, pokiaľ súd konštatoval, že nesprávny úradný postup exekučného súdu nezistil a rovnako ani vznik škody na strane žalobcu v konaní preukázaný nebol, nebolo dôvodné, aby sa nezaoberal uplatneným nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď pre

rozhodnutie o priznaní práva na nemajetkovú ujmu je základným predpokladom vznik ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Na základe vyššie uvedených skutkových okolností a ich právneho vyhodnotenia súd, dospel k záveru, že žalobný návrh nie je dôvodný, preto ho v celom rozsahu zamietol.

Obranu žalovanej spočívajúcu v tvrdení, že žaloba je podaná predčasne, nakoľko neuplynula šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku, pričom žalobca na predbežné prerokovanie podaných žiadostí neposkytol žiadnu súčinnosť, súd nepovažoval za dôvodnú. Ako už bolo vyššie konštatované žalobca sa obrátil na príslušný orgán (Ministerstvo spravodlivosti SR) so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.05.2012, čoho vyplýva, že žalobca uplatnil svoj nárok na súde síce pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie žiadosti, keď žalobný návrh bol doručený Okresnému súdu Levice dňa 28.09.2012, ale žalobný návrh nebol podaný predčasne, nakoľko počas súdneho konania šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie žiadosti uplynula a v konaní nebolo sporné, že žalovaná nárok popiera.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) z dôvodu, že žalovaná mala v konaní plný úspech, ale nepriznal jej náhradu trov konania, pretože si žiadne neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§205 ods.1 OSP)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. (§205 ods. 3 OSP)